GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din 2025

Chișinău

Pentru aprobarea Regulamentului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere

---

În temeiul art. 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), cu modificările ulterioare, și al art. 6 alin. (2) din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art. 183), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂŞTE:

Prezenta hotărâre transpune parțial (transpune art. 1, art. 2 (a)-(c), art. 3-10, art. 11 (1) și (2), alineatul întâi, art. 12-13 și Anexa I) Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă (a șasea directivă individuală în sensul articolului 16 (1) din Directiva Consiliului 89/391/CEE), CELEX: 32004L0037, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 158 din 30 aprilie 2004, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2024/869 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 martie 2024 de modificare a Directivei 2004/37/CE și a Directivei 98/24/CE a Consiliului.

1. Se aprobă Regulamentul privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere (se anexează).

2. Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 775/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind protecția sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 356-359, art. 881).

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Sănătății și a Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de 24 de luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru **VASILE TOFAN**

Contrasemnează:

Ministrul sănătății Alexandru Gasnaș

Ministrul muncii
și protecției sociale Natalia Plugaru

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2026

REGULAMENT
privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere (denumit în continuare *Regulament*) are ca scop stabilirea măsurilor de protecție a sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor generate sau care pot fi generate de expunerea la acești agenți în mediul profesional, precum și prevenirea apariției acestor riscuri la locul de muncă.

2. Regulamentul stabilește cerințele minime specifice, aplicabile în domeniul protecției lucrătorilor împotriva riscurilor asociate expunerii la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere la locul de muncă, cu excepția valorilor-limită de expunere profesională, care sunt reglementate prin Regulamentul privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 640/2024.

3. Prevederile prezentului Regulament nu se aplică lucrătorilor a căror expunere este determinată exclusiv de radiații ionizante, aceste situații fiind reglementate distinct prin legislația specifică în domeniul siguranței activităților nucleare și radiologice.

4. Cadrul normativ național în domeniul securității și sănătății în muncă se aplică integral domeniului reglementat de prezentul Regulament, cu respectarea prevederilor restrictive prevăzute în acesta.

5. În ceea ce privește expunerea la azbest, prevederile prezentului Regulament se aplică în măsura în care oferă un nivel superior de protecție a sănătății și securității la locul de muncă față de reglementările privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă, aprobate de Guvern.

6. În sensul prezentului Regulament se utilizează termenii și definițiile prevăzute în Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008 și Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de

stat a sănătății publice, precum și următoarele noțiuni:

6.1. agent cancerigen:

6.1.1. o substanță sau un amestec care îndeplinește criteriile de clasificare ca agent cancerigen din categoria 1A sau 1B, în conformitate Regulamentul privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor chimice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. /2026.

6.1.2. o substanță, un amestec sau un procedeu prevăzut, precum și o substanță sau un amestec care este degajat printr-un procedeu prevăzut în anexă.

6.2. agent mutagen:

6.2.1. o substanță sau un amestec care îndeplinește criteriile de clasificare ca agent mutagen asupra celulelor embrionare din categoria 1A sau 1B, în conformitate Regulamentul privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor chimice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. /2026;

6.2.2. o substanță, un amestec sau un procedeu prevăzut, precum și o substanță sau un amestec care este degajat printr-un procedeu prevăzut în anexă.

6.3. substanță toxică pentru reproducere – o substanță sau un amestec care îndeplinește criteriile de clasificare ca agent toxic pentru reproducere de categoria 1A sau 1B, în conformitate Regulamentul privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor chimice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. /2026.

6.4. substanță toxică pentru reproducere fără valoare-prag – o substanță toxică pentru reproducere pentru care nu există un nivel sigur de expunere pentru sănătatea lucrătorilor și care este identificată ca atare în coloana „Notă” din anexa nr. 1 la Regulamentul privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 640/2024.

6.5. substanță toxică pentru reproducere cu valoare-prag – o substanță toxică pentru reproducere pentru care există un nivel sigur de expunere, sub care nu există niciun risc pentru sănătatea lucrătorilor, și care este identificată ca atare în coloana „Notă” din Anexa nr. 1 la Regulamentul privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 640/2024.

6.6. valoare-limită de expunere profesională – dacă nu se dispune altfel, limita mediei ponderate în timp a concentrației unui agent cancerigen sau mutagen ori a unei substanțe toxice pentru reproducere în aerul din zona în care respiră un lucrător într-o perioadă de referință determinată, precizată în anexa nr. 1 la Regulamentul privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 640/2024.

II. RESPONSABILITĂȚILE ANGAJATORULUI

Secțiunea 1
Identificarea și evaluarea riscurilor

7. Prezentul Regulament se aplică activităților în cadrul cărora lucrătorii sunt expuși sau pot fi expuși la agenți cancerigeni, mutageni sau la substanțe toxice pentru reproducere, ca urmare a activității desfășurate.

8. Pentru orice activitate care poate prezenta un risc de expunere la agenți cancerigeni, mutageni sau la substanțe toxice pentru reproducere, angajatorul are obligația de a determina natura, intensitatea și durata expunerii lucrătorilor prin efectuarea investigațiilor necesare. Pe baza acestor date, angajatorul evaluează riscurile potențiale pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor și stabilește măsurile de prevenire corespunzătoare.

9. Evaluarea riscului profesional se actualizează cu regularitate ori de câte ori apar modificări ale condițiilor de muncă care pot influența nivelul de expunere a lucrătorilor la agenți cancerigeni, mutageni sau la substanțe toxice pentru reproducere, precum și atunci când rezultatele supravegherii stării de sănătate a lucrătorilor justifică această actualizare.

10. Angajatorul este obligat să transmită Agenției Naționale pentru Sănătate Publică rezultatele evaluării riscului profesional, împreună cu documentele și informațiile care au stat la baza efectuării acestei evaluări.

11. Evaluarea riscului profesional se efectuează obligatoriu, cu luarea în considerare a tuturor căilor posibile de expunere la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere, inclusiv expunerea cumulativă la o combinație de agenți și substanțe, precum și absorbția prin piele și/sau prin tegumente.

12. La evaluarea riscului, angajatorul ia în considerare posibilele efecte asupra sănătății și/sau securității lucrătorilor expuși la riscuri speciale și analizează posibilitatea de a evita implicarea acestora în activități sau în zone în care pot intra în contact cu agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere.

13. Angajatorii au obligația de a adopta măsuri necesare pentru a asigura că zonele în care se desfășoară activități identificate, prin evaluarea riscurilor profesionale, ca prezentând pericole pentru securitatea sau sănătatea lucrătorilor sunt accesibile exclusiv persoanelor a căror prezență este justificată de natura atribuțiilor sau a funcției îndeplinite.

14. Agenția Națională pentru Sănătate Publică elaborează orientări practice cu privire la determinarea și evaluarea riscului profesional.

Secțiunea a 2-a
Reducerea și înlocuirea

15. În cazul în care rezultatele evaluării riscului profesional indică existența unui risc pentru securitatea sau sănătatea lucrătorilor, angajatorul are obligația de a preveni expunerea lucrătorilor la acesta.

16. Angajatorul are obligația de a reduce utilizarea la locul de muncă a agenților cancerigeni, mutageni sau a substanțelor toxice pentru reproducere, acordând prioritate înlocuirii acestora cu substanțe sau procese mai puțin periculoase, în măsura în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic.

17. Înlocuirea unui agent cancerigen, mutagen sau a unei substanțe toxice pentru reproducere cu o substanță, un amestec sau un procedeu care, în condițiile de utilizare, nu prezintă pericol sau prezintă un pericol mai redus pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor se realizează ori de câte ori acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic.

18. În cazul în care înlocuirea agentului cancerigen, mutagen sau a substanței toxice pentru reproducere nu este posibilă din punct de vedere tehnic, angajatorul are obligația de a asigura producerea și utilizarea acestora într-un sistem închis, în măsura în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic.

19. În situația în care aplicarea unui sistem închis nu este posibilă din punct de vedere tehnic, angajatorul are obligația de a reduce expunerea lucrătorilor la agentul cancerigen, mutagen sau la substanța toxică pentru reproducere fără valoare-prag la cel mai scăzut nivel posibil, fezabil din punct de vedere tehnic.

20. Dacă utilizarea sau producerea unei substanțe toxice pentru reproducere cu valoare-prag într-un sistem închis nu este posibilă din punct de vedere tehnic, angajatorul are obligația de a reduce la minimum riscul de expunere a lucrătorilor.

21. În cazul substanțelor toxice pentru reproducere, care nu sunt clasificate drept substanțe cu valoare-prag sau fără valoare-prag, angajatorul are obligația de a reduce la minimum riscul de expunere a lucrătorilor la respectivele substanțe. La evaluarea riscului profesional, angajatorul ia în considerare că astfel de substanțe nu prezintă un nivel sigur de expunere pentru sănătatea lucrătorilor și stabilește măsuri corespunzătoare în consecință.

22. Expunerea profesională la un agent cancerigen, mutagen sau la o substanță toxică pentru reproducere nu trebuie să depășească valoarea-limită de expunere profesională prevăzută în anexa nr. 1 la Regulamentul privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 640/2024.

23. În toate cazurile în care se utilizează un agent cancerigen, mutagen sau o substanță toxică pentru reproducere, angajatorul are obligația de a implementa următoarele măsuri:

23.1. limitarea cantității de agenți cancerigeni, mutageni sau de substanțe toxice pentru reproducere de la locul de muncă;

23.2. reducerea, la cel mai scăzut nivel posibil, a numărului de lucrători expuși sau care pot fi expuși;

23.3. conceperea unor procese de muncă și implementarea unor măsuri de control tehnic care să evite sau să reducă la minimum degajarea la locul de muncă de agenți cancerigeni, mutageni sau de substanțe toxice pentru reproducere;

23.4. captarea și evacuarea agenților cancerigeni, mutageni sau a substanțelor toxice pentru reproducere, la sursă, prin aspirația locală sau ventilația generală, toate aceste metode fiind adecvate și compatibile cu cerințele de protejare a sănătății publice și a mediului;

23.5. utilizarea procedurilor de măsurare existente corespunzătoare a agenților cancerigeni, mutageni sau a substanțelor toxice pentru reproducere, în special pentru depistarea timpurie a creșterii valorii de expunere profesională survenite în urma unui eveniment neprevăzut sau a unui accident;

23.6. implementarea unor proceduri și a unor metode de muncă corespunzătoare;

23.7. aplicarea măsurilor de protecție colectivă și/sau, atunci când expunerea nu poate fi evitată prin alte mijloace, măsuri de protecție individuale;

23.8. adoptarea unor măsuri de igienă corespunzătoare, în special curățarea cu regularitate a pardoselilor, a pereților și a altor suprafețe;

23.9. informarea lucrătorilor;

23.10. delimitarea zonelor de risc și utilizarea unor panouri de avertizare și de securitate, inclusiv a panoului „fumatul interzis”, în zonele în care lucrătorii sunt expuși sau pot fi expuși la agenți cancerigeni, mutageni sau la substanțe toxice pentru reproducere;

23.11. elaborarea planurilor de gestionare a situațiilor de urgență care ar putea conduce la creșterea valorii de expunere profesională;

23.12. asigurarea cu mijloace necesare pentru stocarea, manipularea și transportul fără risc, în special prin utilizarea recipientelor ermetice și etichetate în mod clar și vizibil;

23.13. utilizarea mijloacelor sigure de colectare, stocare și evacuare a deșeurilor de către lucrători, inclusiv utilizarea recipientelor ermetice și etichetate în mod clar și vizibil.

Secțiunea a 3-a
Expunere imprevizibilă

24. În cazul unor situații neprevăzute sau al unor accidente care pot conduce la o expunere accidentală ori necontrolată a lucrătorilor, angajatorul are obligația de a informa imediat lucrătorii cu privire la riscurile apărute și măsurile de protecție necesare.

25. Până la remedierea evenimentului imprevizibil sau a accidentului și atât timp cât cauzele nu au fost înlăturate, angajatorul permite accesul în zona afectată exclusiv lucrătorilor indispensabili pentru executarea reparațiilor sau a altor intervenții esențiale.

26. Angajatorul are obligația de a echipa lucrătorii care desfășoară activități în zona afectată cu echipamente individuale de protecție, inclusiv cu echipament individual de protecție respiratorie, precum și de a se asigura că acestea sunt utilizate în mod corespunzător de către lucrători.

27. Expunerea lucrătorilor cauzată de evenimente imprevizibile sau de accidente nu poate fi permanentă și trebuie să fie strict limitată la durata necesară pentru efectuarea activităților indispensabile.

28. Este interzis accesul lucrătorilor care nu sunt echipați cu echipamente de protecție adecvate riscurilor din zona afectată.

Secțiunea a 4-a
Expunere previzibilă

29. Pentru activitățile cu risc de creștere a expunerii, precum lucrările de întreținere, pentru care au fost deja epuizate toate măsurile tehnice de prevenire posibile în scopul limitării acesteia, angajatorul stabilește, după consultarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora și fără a aduce atingere responsabilității sale, măsurile necesare pentru a reduce la minimum durata expunerii lucrătorilor și pentru a asigura protecția acestora pe durata desfășurării acestor activități.

30. Angajatorul asigură lucrătorii implicați în activități cu risc previzibil de expunere majoră cu echipament individual de protecție, echipament individual de protecție respiratorie, precum și utilizarea adecvată a acestora.

31. Expunerea lucrătorilor implicați în activități care presupun, în mod previzibil, o creștere semnificativă a expunerii nu poate fi permanentă și este

permisă doar pe durata strict necesară pentru desfășurarea activităților indispensabile de către fiecare lucrător.

32. Zonele de activitate în care există riscul previzibil de creștere a expunerii la agenți cancerigeni, mutageni sau toxici pentru reproducere trebuie delimitate și semnalizate clar, iar accesul persoanelor neautorizate trebuie prevenit prin măsuri organizatorice și tehnice adecvate.

Secțiunea a 5-a
Măsuri de igienă și de protecție individuală

33. Pentru toate activitățile în care există un risc de contaminare cu agenți cancerigeni, mutageni sau cu substanțe toxice pentru reproducere, angajatorii au obligația de a adopta măsuri necesare pentru a se asigura că:

33.1. lucrătorii nu consumă alimente, băuturi și nu fumează în zonele de lucru în care există risc de contaminare cu astfel de agenți;

33.2. lucrătorii sunt echipați cu echipament de protecție individual adecvat sau, după caz, cu alt tip de îmbrăcăminte specială corespunzătoare naturii riscurilor;

33.3. sunt amenajate spații distincte pentru depozitarea hainelor de lucru sau a echipamentului individual de protecție, separate de cele destinate hainelor de stradă;

33.4. lucrătorii au acces la grupuri sanitare și dușuri corespunzătoare, adecvate tipului de activitate;

33.5. echipamentele de protecție sunt depozitate în mod corespunzător, într-un spațiu special amenajat, verificat și igienizat înainte și după fiecare utilizare;

33.6. echipamentele de protecție deteriorate sunt reparate sau, după caz, înlocuite înainte de a fi reutilizate.

34. Costurile aferente măsurilor de igienă și protecție individuală destinate prevenirii riscurilor profesionale generate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere nu sunt suportate de lucrători.

Secțiunea 6-a
Informarea și formarea lucrătorilor

35. Angajatorul are obligația de a întreprinde măsurile necesare pentru ca lucrătorii și/sau reprezentanții acestora să beneficieze de o formare profesională suficientă și adecvată, bazată pe informațiile disponibile, furnizată în special sub formă de instrucțiuni și comunicări referitoare la:

35.1. riscurile potențiale pentru sănătate, asociate expunerii la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere, inclusiv riscurile suplimentare legate de consumul de tutun;

35.2. măsurile care trebuie întreprinse pentru prevenirea sau reducerea expunerii;

35.3. cerințele de igienă;

35.4. utilizarea corectă a echipamentului individual de protecție și a îmbrăcămintii de protecție;

35.5. măsurile care trebuie luate de către lucrători, inclusiv de către personalul implicat în operațiuni de salvare, în caz de incidente și pentru prevenirea acestora.

36. Informațiile incluse în formarea profesională a lucrătorilor se adaptează în funcție de apariția unor riscuri noi sau modificate, inclusiv cele rezultate din expunerea simultană la mai mulți agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere, inclusiv cele din medicamente care conțin substanțe chimice periculoase, precum și în cazul oricărei modificări a condițiilor de muncă.

37. Formarea profesională se asigură obligatoriu la începutul raportului de muncă, periodic și ori de câte ori se constată necesitatea unor formări suplimentare, în unități specializate, pentru toți lucrătorii expuși la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere, în special în situațiile în care sunt introduse noi medicamente care conțin substanțe chimice periculoase ce includ astfel de agenți.

38. Angajatorii informează lucrătorii cu privire la instalațiile și recipientele conexe care conțin agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere.

39. Angajatorul asigură etichetarea clară și lizibilă a tuturor recipientelor, ambalajelor și instalațiilor care conțin agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere și afișează semne de avertizare și de pericol vizibile în mod clar.

40. Lucrătorii și/sau reprezentanții acestora din cadrul unității au dreptul de a verifica respectarea prevederilor prezentului Regulament și pot fi implicați în procesul de implementare, în special în ceea ce privește:

40.1. consecințele asupra securității și sănătății lucrătorilor, legate de alegerea, purtarea și utilizarea îmbrăcămintii și a echipamentelor de protecție, fără a afecta responsabilitățile angajatorului privind evaluarea eficacității acestora;

40.2. măsurile stabilite de către angajator cu privire la expunerea previzibilă, fără a se aduce atingere responsabilităților angajatorului de a stabili aceste măsuri.

41. Angajatorul are obligația de a informa, în cel mai scurt timp posibil, lucrătorii și/sau reprezentanții acestora din cadrul unității cu privire la creșterea valorii de expunere profesională, inclusiv la creșterile previzibile, indicând

cauzele care au dus la această creștere, precum și măsurile adoptate sau planificate pentru remedierea situației.

III. DISPOZIȚII SPECIALE

42. În cazul în care rezultatele evaluării riscului profesional relevă un risc pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, angajatorii au obligația de a transmite Agenției Naționale pentru Sănătate Publică informații privind:

42.1. activitățile și/sau procedeele industriale aplicate, inclusiv argumentele de utilizare a agenților cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere;

42.2. cantitățile/volumele fabricate sau utilizate de substanțe sau amestecuri care conțin agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere;

42.3. numărul de lucrători expuși;

42.4. măsurile de prevenire întreprinse;

42.5. tipul de echipament de protecție care este utilizat;

42.6. natura și gradul expunerii;

42.7. cazurile de înlocuire, inclusiv detalii.

43. Angajatorul are obligația de a ține un registru actualizat a lucrătorilor care desfășoară activități pentru care evaluarea riscului profesional a evidențiat un pericol pentru securitatea sau sănătatea acestora, menționând pentru fiecare nivelul și natura expunerii la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere.

44. Inspectoratul de Stat al Muncii, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, medicul de medicina muncii, precum și orice altă persoană desemnată cu responsabilități în domeniul securității și sănătății la locul de muncă au drept de acces la registrul actualizat a lucrătorilor implicați în activități care presupun expunerea sau posibila expunere la agenți cancerigeni, mutageni ori substanțe toxice pentru reproducere.

45. Fiecare lucrător are dreptul de acces la informațiile care îl privesc personal, incluse în registrul actualizat a lucrătorilor implicați în activități ce presupun expunerea sau posibila expunere la agenți cancerigeni, mutageni ori la substanțe toxice pentru reproducere.

46. Lucrătorii și/sau reprezentanții acestora din cadrul unității au drept de acces la informațiile colective anonime.

47. Registrul actualizat al lucrătorilor implicați în activități pentru care evaluarea riscului profesional a evidențiat un risc pentru securitatea sau sănătatea acestora, ca urmare a expunerii la agenți cancerigeni sau mutageni, se păstrează

de către angajator pentru o perioadă de cel puțin 40 de ani de la data încetării expunerii.

48. Registrul actualizat al lucrătorilor implicați în activități pentru care evaluarea riscului profesional a evidențiat un risc pentru securitatea sau sănătatea acestora, ca urmare a expunerii la substanțe toxice pentru reproducere, se păstrează de către angajator pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la data încetării expunerii.

49. În cazul în care o unitate sau o instituție își încetează activitatea, registrele sunt transmise la arhiva teritorială.

50. Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora la discuțiile privind aspectele care țin de domeniul de aplicare al prezentului Regulament se realizează în conformitate cu prevederile Legii securității și sănătății în muncă nr. 186/2008.

51. Supravegherea sănătății lucrătorilor pentru care rezultatele evaluării riscului profesional indică un risc pentru securitatea sau sănătatea acestora se efectuează în conformitate cu prevederile legislației în domeniu.

52. Angajatorul are obligația de a informa, în scris, lucrătorul, înainte de atribuirea oricărei sarcini care implică risc de expunere la un agent cancerigen, mutagen sau la o substanță toxică pentru reproducere, referitor la obligația de a se supune supravegherii stării de sănătate conform prevederilor în domeniu.

53. Acordurile încheiate între partenerii sociali în domeniul securității și sănătății în muncă sunt publicate pe platformele oficiale ale autorităților competente și actualizate cu regularitate. În cazul participării Republicii Moldova la proiecte sau mecanisme europene relevante, aceste acorduri vor fi transmise, după caz, către organismele europene de profil, în conformitate cu regulile acestora.

Anexă
la Regulamentul privind protecția lucrătorilor
împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți
cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere

LISTA
activităților care implică utilizarea unor substanțe, amestecuri sau desfășurarea unor procedee generatoare de risc pentru sănătatea lucrătorilor

1. Fabricarea auraminei.
2. Lucrări care implică expunerea la hidrocarburi policiclice aromate prezente în funingine, gudron de cărbune sau smoală de huilă.
3. Lucrări care implică expunerea la pulberi, fumuri sau aerosoli rezultați la prăjirea și la electrorafinarea matelor de nichel.
4. Procesul de fabricare a alcoolului izopropilic prin procedeul cu acid puternic.
5. Lucrări care implică expunerea la pulberi de lemn de esență tare.
6. Activități care implică expunere la pulbere respirabilă de silice cristalină generată în cadrul unui proces de lucru.
7. Lucrări care implică expunerea cutanată la uleiuri minerale care au fost utilizate în prealabil în motoarele cu ardere internă pentru a lubrifia și a răci piesele mobile din motor.
8. Lucrări care implică expunerea la emisiile de eșapament ale motoarelor diesel.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere este elaborat de către Ministerul Sănătății.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în temeiul art. 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008, care prevede că actele normative privind securitatea și sănătatea în muncă se aprobă de Guvern, precum și al art. 6 alin. (2) din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, conform căruia normele sanitare care stabilesc criteriile de securitate și siguranță pentru om în raport cu factorii mediului înconjurător și ocupațional, cu produsele și serviciile, precum și cerințele de asigurare a unor condiții favorabile pentru viață, sunt reglementate prin regulamente sanitare elaborate de Ministerul Sănătății și aprobate de Guvern. Proiectul se regăsește în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, cu modificările ulterioare (clusterul 3, Cap. 19, Anexa A, acțiunea nr. 17). De asemenea, proiectul transpune Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 158 din 30 aprilie 2004, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2024/869 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 martie 2024 de modificare a Directivei 2004/37/CE și a Directivei 98/24/CE a Consiliului în ceea ce privește valorile-limită pentru plumb și compușii săi anorganici, precum și pentru diizocianați.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Protecția lucrătorilor împotriva riscurilor generate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni și substanțe toxice pentru reproducere reprezintă una dintre prioritățile politicilor moderne în domeniul securității și sănătății în muncă. Dezvoltarea continuă a proceselor industriale, introducerea pe piață a unor noi substanțe chimice și diversificarea tehnologiilor utilizate în diferite ramuri ale economiei determină apariția unor riscuri profesionale din ce în ce mai complexe, ceea ce impune actualizarea permanentă a cadrului normativ și implementarea unor măsuri eficiente de prevenire și control al expunerii profesionale. Organizația Mondială a Sănătății (OMS) estimează că, în anul 2019, expunerea la substanțe chimice a contribuit la aproximativ 2 milioane de decese la nivel mondial, cauzate de intoxicații acute, boli cardiovasculare, boli respiratorii cronice și diferite forme de cancer. Totodată, Organizația Internațională a Muncii (OIM) estimează că peste un miliard de lucrători sunt expuși anual la factori chimici periculoși în mediul ocupațional. În acest context, cancerul profesional reprezintă principala cauză a deceselor asociate activității profesionale, fiind estimate peste 600 000 de decese anual la nivel mondial. La nivelul Uniunii Europene, aproximativ 52% din totalul deceselor profesionale sunt atribuite cancerului, comparativ cu 24% determinate de bolile circulatorii, 22% de alte boli și doar 2% de accidentele de muncă. Aceste date demonstrează că prevenirea expunerii la agenți cancerigeni, mutageni și substanțe toxice pentru reproducere constituie una dintre cele mai importante măsuri pentru reducerea poverii bolilor profesionale și protejarea sănătății populației active.

În Republica Moldova, deși numărul cazurilor confirmate de cancer profesional este redus, evoluția indicatorilor epidemiologici relevă o creștere constantă a poverii bolilor oncologice. Astfel, în perioada 2015–2023, incidența tumorilor maligne a crescut cu aproximativ 150%, iar prevalența acestora aproape s-a dublat (figura 1). Chiar dacă aceste date nu reflectă exclusiv afecțiunile de origine ocupațională, ele evidențiază impactul major al bolilor oncologice asupra sănătății populației și justifică consolidarea măsurilor de prevenire a tuturor factorilor de risc, inclusiv a celor prezenți în mediul ocupațional.

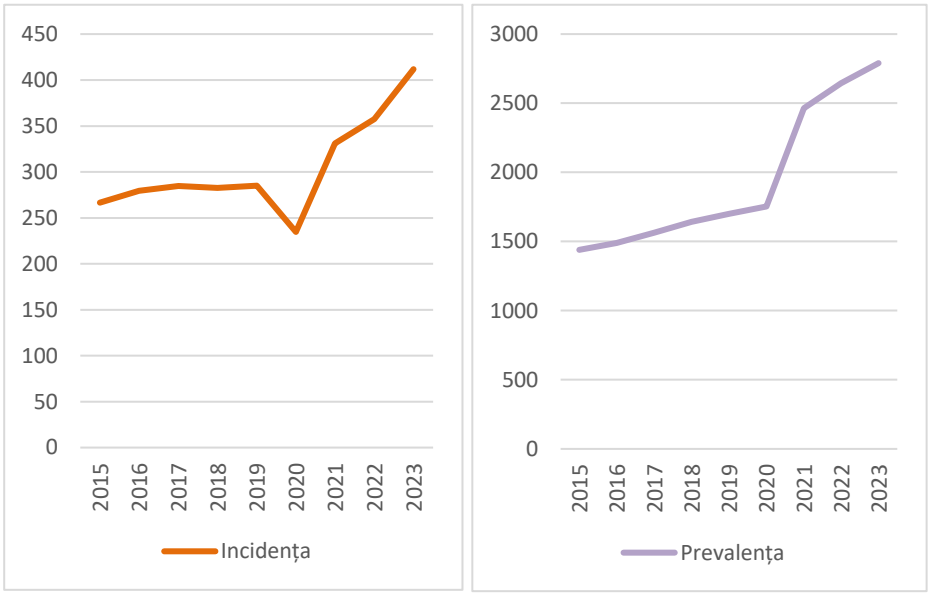

Figura 1. Incidența și prevalența prin tumori maligne, la 100 mii locuitori (pentru perioada 2015-2023)

Expunerea profesională la agenți chimici periculoși nu este asociată exclusiv cu apariția cancerului. Numeroase substanțe utilizate în industrie, agricultură, construcții, sectorul medical și alte domenii economice produc efecte toxice asupra organismului uman, afectând sistemul reproducător, sistemul endocrin, sistemul respirator, sistemul cardiovascular și sistemul nervos. În funcție de proprietățile toxicologice ale acestora, expunerea poate determina infertilitate, malformații congenitale, tulburări endocrine, boli respiratorii cronice, afecțiuni neurologice și alte patologii severe, ale căror efecte apar, de regulă, după expuneri repetate sau de lungă durată. În același timp, amploarea utilizării acestor substanțe în activitățile economice determină o povară importantă asupra sistemelor de sănătate și protecție socială, precum și pierderi economice generate de incapacitatea temporară de muncă, invaliditate și reducerea productivității. Principalele categorii de agenți chimici periculoși, impactul acestora asupra sănătății și povara globală estimată a expunerii profesionale sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1

Substanța	**Impactele principale asupra sănătății**	**Povara globală a expunerii ocupaționale**	**Impactul asupra sănătății în muncă**
Azbest	Cancer (mezoteliom, cancer pulmonar, laringe, ovar) Azbestoză și boală pleurală	>125.000.000 (OMS 2018)#	>233.000 decese anual (GBD 2019)

Silice	Cancer (pulmonar) Silicoză	>50.000.000 (date limitate, 35 țări) (OSHA 2002; IOM 2011)	>65.000 decese anual (GBD 2019)
Metal greu: Plumb	Cancer (stomac), Neurotoxicitate, Boală cardiovasculară	>1.800.000 (UE-OSHA 2014; CAREX-Canada 2020)	Date limitate (>900.000 din cauza expunerii la plumb ambiental) (GBD 2019)
Metal greu: Mercur	Neurotoxicitate, Nefrotoxicitate, Toxicitate imună, Toxicitate asupra reproducerii	>19.000.000 (date limitate pentru mineritul artizanal) (Steckling et al. 2017)	>2.000.000 DALYs (Steckling et al. 2017)
Solvenți	Cancer, Efecte neurotoxice (inclusiv CSE), Toxicitate asupra reproducerii	Date limitate	Date limitate
Coloranți (vopsele)	Cancer (vezică urinară)	Date limitate	Date limitate
Substanțe perfluorurate (PFAS)	Cancer (testicular, ficat și rinichi) Toxicitate imună Toxicitate hepatică Toxicitate asupra reproducerii	Date limitate	Date limitate
Substanțe care perturbă sistemul endocrin (EDCs)	Toxicitate asupra reproducerii Obezitate Diabet Neurotoxicitate Cancere (sân, prostată)	Date limitate	Date limitate (>20 mil. puncte IQ pierdute; >800.000 cazuri de infertilitate masculină în SUA și Europa)
Pesticide	Intoxicații Cancere (diverse) Neurotoxicitate Tulburări endocrine Toxicitate asupra reproducerii	Date limitate (dar probabil semnificativă; expunere estimată a ~883 mil. lucrători agricoli globali)	>300.000 decese anual din cauza intoxicațiilor cu pesticide; >10.000 decese din intoxicații acute accidentale
Poluarea aerului la locul de muncă	Cancere (plămâni) Boli respiratorii Boli cardiovasculare	>1,2 miliarde (OMS 2018)	>860.000 decese anual (OMS 2018)

Recunoscând amploarea acestor riscuri, Uniunea Europeană actualizează permanent Directiva 2004/37/CE privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere. Modificările succesive ale directivei au extins domeniul de aplicare asupra substanțelor toxice pentru reproducere, au introdus noi obligații privind evaluarea și gestionarea riscurilor profesionale și au consolidat măsurile destinate reducerii expunerii lucrătorilor, în conformitate cu cele mai recente dovezi științifice.

În prezent, cadrul normativ național este reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 775/2017, care transpune doar parțial Directiva 2004/37/CE și nu reflectă modificările operate ulterior la nivelul

Uniunii Europene. Totodată, odată cu aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 640/2024 privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă, prin care au fost actualizate valorile-limită de expunere profesională, a devenit necesară revizuirea și armonizarea cadrului normativ care reglementează măsurile de prevenire și protecție împotriva expunerii la agenți cancerigeni, mutageni și substanțe toxice pentru reproducere.

Datele naționale privind supravegherea factorilor de risc profesional de origine chimică relevă existența unor provocări în domeniul monitorizării expunerii profesionale. În ultimul deceniu se constată o diminuare a numărului de unități economice în care sunt efectuate măsurări instrumentale și analize de laborator ale factorilor chimici de risc, concomitent cu menținerea unui nivel semnificativ al rezultatelor neconforme privind respectarea valorilor-limită admisibile de expunere profesională (figura 2). Această situație demonstrează necesitatea consolidării obligațiilor privind evaluarea riscurilor profesionale, monitorizarea expunerii și implementarea măsurilor de prevenire la nivelul unităților economice.

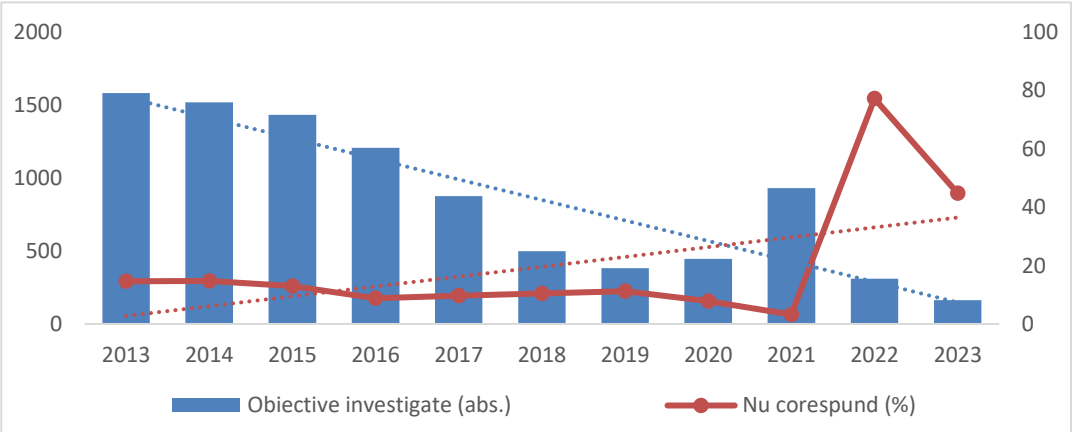

Figura 2. Numărul de obiective investigate la factorii de risc profesional de origine chimică și ponderea celor care nu corespund cerințelor

În contextul problemelor expuse, menținerea cadrului normativ actual afectează mai multe categorii de beneficiari și destinatari ai reglementării. În primul rând, lucrătorii sunt expuși unui risc sporit de afectare a sănătății ca urmare a evaluării incomplete a riscurilor profesionale și a aplicării neuniforme a măsurilor de prevenire și protecție împotriva expunerii la agenți cancerigeni, mutageni și substanțe toxice pentru reproducere. În al doilea rând, angajatorii suportă costuri economice generate de incapacitatea temporară de muncă, îmbolnăvirile profesionale, reducerea productivității și aplicarea unui cadru normativ care nu mai corespunde evoluțiilor legislative și tehnice din domeniu. Totodată, autoritățile publice și sistemul de sănătate sunt afectate prin creșterea presiunii asupra serviciilor medicale și de protecție socială, precum și prin dificultățile de monitorizare și evaluare a impactului expunerii profesionale asupra stării de sănătate a populației active.

În aceste condiții, menținerea cadrului normativ actual nu mai răspunde evoluțiilor științifice și tehnice din domeniul securității și sănătății în muncă și nu oferă un nivel adecvat de protecție împotriva riscurilor generate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni și substanțe toxice pentru reproducere. Actualizarea cadrului normativ este necesară pentru consolidarea măsurilor de prevenire și control al expunerii profesionale, îmbunătățirea condițiilor de muncă și reducerea riscului de apariție a bolilor profesionale și a altor afecțiuni asociate expunerii ocupaționale la substanțe chimice periculoase.

Adoptarea prezentului proiect va contribui la protejarea sănătății și securității lucrătorilor, reducerea impactului social și economic al îmbolnăvirilor profesionale, creșterea productivității prin menținerea capacității de muncă a populației active, precum și la dezvoltarea unui mediu de muncă sigur și sănătos. Totodată, proiectul va consolida responsabilitatea angajatorilor în gestionarea riscurilor profesionale și

va crea premisele unei monitorizări mai eficiente a expunerii la agenți chimici periculoși, cu beneficii pe termen lung pentru sănătatea publică, sistemul de protecție socială și economia națională.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Obiectivul general al proiectului este consolidarea protecției sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor generate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni și substanțe toxice pentru reproducere, prin instituirea unui cadru normativ actualizat privind prevenirea, evaluarea și controlul expunerii profesionale, contribuind astfel la reducerea îmbolnăvirilor profesionale, menținerea capacității de muncă și dezvoltarea unui mediu de muncă sigur și sănătos.

Pentru atingerea acestui obiectiv, proiectul urmărește:

- consolidarea mecanismelor de identificare, evaluare și monitorizare a riscurilor profesionale generate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni și substanțe toxice pentru reproducere;
- actualizarea cerințelor privind prevenirea și reducerea expunerii profesionale prin aplicarea măsurilor tehnice, organizatorice și individuale de protecție;
- extinderea cadrului de reglementare asupra substanțelor toxice pentru reproducere și stabilirea măsurilor diferențiate de gestionare a acestora în funcție de caracteristicile toxicologice;
- consolidarea responsabilităților angajatorilor privind evaluarea riscurilor, informarea și instruirea lucrătorilor, monitorizarea expunerii și supravegherea sănătății;
- reducerea incidenței bolilor profesionale și a altor afecțiuni asociate expunerii ocupaționale la agenți cancerigeni, mutageni și substanțe toxice pentru reproducere.

Pentru realizarea obiectivelor propuse, proiectul prevede următoarele soluții de reglementare:

- actualizarea cadrului normativ privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor generate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni și substanțe toxice pentru reproducere, în conformitate cu evoluțiile științifice și tehnice din domeniu;
- introducerea în cadrul de reglementare a cerințelor specifice privind protecția lucrătorilor expuși la substanțe toxice pentru reproducere, inclusiv diferențierea măsurilor aplicabile în funcție de existența sau inexistența unei valori-prag;
- instituirea unor cerințe actualizate privind evaluarea riscurilor profesionale, substituirea agenților periculoși atunci când acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic, reducerea expunerii profesionale și aplicarea măsurilor de prevenire conform ierarhiei măsurilor de control;
- consolidarea obligațiilor angajatorilor privind monitorizarea expunerii profesionale, informarea și instruirea lucrătorilor, asigurarea măsurilor de igienă și protecție, precum și supravegherea sănătății persoanelor expuse;
- stabilirea unor cerințe privind gestionarea situațiilor de expunere accidentală sau previzibilă, organizarea activităților cu risc sporit și aplicarea măsurilor de protecție colectivă și individuală;
- corelarea prevederilor regulamentului cu celelalte acte normative din domeniul securității și sănătății în muncă, inclusiv cu Hotărârea Guvernului nr. 640/2024 privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă și cu proiectele de acte normative conexe.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului şi evidenţierea elementelor noi

Proiectul Hotărârii Guvernului aprobă Regulamentul privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere, care stabilește cerințele minime privind prevenirea și reducerea expunerii profesionale la aceste categorii de agenți chimici periculoși, precum și măsurile necesare pentru protejarea sănătății și securității lucrătorilor.

Prin proiect se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 775/2017 și se instituie un cadru normativ actualizat, adaptat evoluțiilor științifice și tehnice din domeniul securității și sănătății în muncă, precum și modificărilor intervenite în legislația europeană.

Principalele prevederi ale proiectului sunt următoarele:

- **extinderea domeniului de reglementare** prin includerea substanțelor toxice pentru reproducere, alături de agenții cancerigeni și mutageni, asigurând astfel protecția lucrătorilor împotriva tuturor categoriilor de substanțe care pot produce efecte grave asupra sănătății;
- **actualizarea terminologiei și a definițiilor**, inclusiv introducerea noțiunilor de „substanță toxică pentru reproducere", „substanță toxică pentru reproducere cu valoare-prag" și „substanță toxică pentru reproducere fără valoare-prag", pentru asigurarea unei aplicări uniforme a prevederilor regulamentului;
- **consolidarea obligațiilor angajatorilor** privind identificarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor profesionale, inclusiv evaluarea tuturor căilor posibile de expunere, luarea în considerare a efectelor cumulative și actualizarea periodică a evaluării riscurilor;
- **instituirea ierarhiei măsurilor de prevenire,** prin acordarea priorității eliminării sau substituirii agenților periculoși, utilizării sistemelor închise, reducerii expunerii la cel mai scăzut nivel posibil și aplicării măsurilor tehnice și organizatorice corespunzătoare;
- **reglementarea măsurilor specifice aplicabile în situațiile de expunere accidentală și expunere previzibilă,** inclusiv stabilirea cerințelor privind limitarea accesului în zonele cu risc, utilizarea echipamentului individual de protecție și organizarea intervențiilor în condiții de siguranță;
- **consolidarea obligațiilor privind informarea și instruirea lucrătorilor,** consultarea reprezentanților acestora și asigurarea accesului la informațiile referitoare la riscurile profesionale și măsurile de prevenire;
- **instituirea unor cerințe actualizate privind măsurile de igienă și protecție individuală,** precum și privind supravegherea sănătății lucrătorilor expuși agenților cancerigeni, mutageni și substanțelor toxice pentru reproducere;
- **clarificarea responsabilităților autorităților competente și ale angajatorilor** în procesul de implementare, monitorizare și aplicare a prevederilor regulamentului.

Elementele de noutate ale proiectului constau, în principal, în extinderea sferei de reglementare asupra substanțelor toxice pentru reproducere, introducerea unor cerințe actualizate privind evaluarea și gestionarea riscurilor profesionale, consolidarea măsurilor de prevenire bazate pe ierarhia măsurilor de control, actualizarea obligațiilor angajatorilor privind monitorizarea expunerii și supravegherea sănătății lucrătorilor, precum și corelarea prevederilor regulamentului cu actele normative naționale adoptate în domeniul securității și sănătății în muncă.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În cadrul procesului de elaborare a prezentului proiect de act normativ, au fost examinate mai multe opțiuni alternative de reglementare, având în vedere necesitatea armonizării legislației naționale cu prevederile Directivei 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere. Analiza a avut ca scop identificarea celei mai eficiente soluții normative, care să răspundă atât cerințelor de conformitate europeană, cât și necesității consolidării protecției lucrătorilor. Prima opțiune analizată a fost menținerea cadrului legislativ existent (status quo). Această abordare a fost considerată necorespunzătoare, întrucât nu ar permite transpunerea integrală a directivei, menținând o reglementare fragmentară și incompletă. În lipsa unei actualizări, cadrul normativ național ar rămâne nealiniat cerințelor Uniunii Europene, ceea ce contravine angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de aderare.

O a doua opțiune avută în vedere a fost adoptarea unor reglementări naționale distincte, dedicate fiecărei categorii de agenți periculoși (cancerigeni, mutageni, substanțe toxice pentru reproducere). Această variantă a fost exclusă întrucât ar fi condus la dublarea și suprapunerea normelor, creând dificultăți de aplicare, riscuri de incoerență legislativă și o transpunere neunitară a directivei europene. În concluzie, opțiunea aleasă – elaborarea unui nou act normativ unitar, actualizat și armonizat cu acquis-ul UE – reprezintă soluția optimă atât din perspectiva eficienței juridice, cât și a protecției reale a lucrătorilor împotriva riscurilor profesionale generate de agenți chimici periculoși.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea prezentului regulament va genera un impact moderat asupra sectorului public, în special asupra Inspectoratului de Stat al Muncii – instituția responsabilă de controlul și monitorizarea respectării normelor în domeniul sănătății și securității în muncă. Aplicarea noilor prevederi va implica actualizarea procedurilor de inspecție, precum și intensificarea controalelor în domeniile de activitate cu risc crescut de expunere la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere.

Totodată, va fi necesară formarea continuă a personalului de control, prin instruirea inspectorilor de muncă cu privire la noile cerințe legislative și abordări tehnice în evaluarea riscurilor profesionale chimice. Această adaptare operațională este esențială pentru asigurarea aplicării corecte și unitare a prevederilor regulamentului.

Pe termen lung, aplicarea riguroasă a acestor norme va aduce beneficii semnificative pentru sistemul public, prin reducerea incidenței bolilor profesionale grave, scăderea presiunii asupra sistemului de sănătate și creșterea duratei de viață activă a populației expuse. Astfel, măsurile propuse contribuie nu doar la protejarea sănătății lucrătorilor, ci și la sustenabilitatea serviciilor publice de sănătate și muncă.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Adoptarea și implementarea proiectului de hotărâre nu presupune alocări financiare suplimentare din bugetul de stat. Instituțiile responsabile – în special Inspectoratul de Stat al Muncii și Agenția Națională pentru Sănătate Publică – vor aplica noile prevederi în limitele resurselor existente, utilizând infrastructura instituțională deja funcțională.

În ceea ce privește componenta de prevenire, control și protecție la nivelul unităților economice, costurile aferente măsurilor de gestionare a riscurilor profesionale – inclusiv cele privind evaluarea expunerii, utilizarea echipamentelor individuale de protecție, măsurile de igienă, instruirea personalului și, dacă este cazul, acoperirea tratamentelor pentru bolile profesionale – revin în sarcina angajatorului, în conformitate cu prevederile legislației muncii și de securitate și sănătate în muncă.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Adoptarea proiectului va avea un impact nesemnificativ asupra sectorului privat. Actualmente angajatorii sunt obligați să identifice riscurile specifice, să implementeze măsuri de prevenire, protecție și monitorizare, precum și să asigure instruirea lucrătorilor și supravegherea medicală corespunzătoare în conformitate cu cadrul normativ în domeniu.

Costurile pentru întreprinderea măsurilor de prevenire a riscurilor profesionale implicate de expunerea la agenții cancerigeni, mutageni ori substanțele toxice pentru reproducere, inclusiv în cazul producerii îmbolnăvirilor sau accidentelor, sunt suportate de către angajator, în conformitate cu prevederile legislației în domeniu. Aceste costuri includ, dar nu se limitează la, evaluări de risc, testări de laborator, achiziția echipamentelor de protecție individuală și adaptarea proceselor tehnologice.

Pentru identificarea riscului profesional, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 533/2011 cu privire la aprobarea Listei şi tarifelor serviciilor contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice, tariful pentru „Expertiza sanitară a indicatorilor necesari pentru atestarea unui loc de muncă, estimarea factorilor de risc” este de 51 de lei.

În cazul în care analiza procesului de muncă evidențiază prezența plumbului investigația pentru determinarea concentrației plumbului se va realiza prin metoda spectrofotometrică cu absorbție atomică, având un cost de 299 lei. Se precizează că această investigație se efectuează pentru încăperea în care se desfășoară activitatea cu expunere la plumb, nu pentru fiecare lucrător individual. Pentru un lucrător, costul total al echipamentului individual de protecție pe parcursul unui an este de aproximativ 25.000 lei. Aceasta include atât echipamentul individual de protecție reutilizabil (mască de protecție, cizme de protecție și ochelari de protecție), cât și echipamentul individual de protecție de unică folosință (filtre de particule P3, mănuși de protecție, combinezon de protecție).

Echipament	Preț unitar estimativ, EUR[1]	Preț unitar estimativ, lei	Cost anual estimativ, EUR	Cost anual estimativ, lei
Mască de protecție respiratorie (semimască)	~100–180	~1900–3500	~150	~3500
Filtre particule P3	~10–15 / pereche	~190–290[1]/pereche	~300	~5900
Mănuși de protecție	~2–5 / pereche	~40–100/ pereche	~200	~3900
Combinezon de protecție	~10–20	~190–390	~500	~9800
Cizme de protecție	~50–90	~990–1770	~70	~1380
Ochelari de protecție	~15-30	~292-585	~30-60	~600-1200

Costurile echipamentului individual de protecție au fost estimate pe baza prețurilor medii practicate de furnizori europeni și convertite în lei moldovenești la un curs de schimb. Sursele includ platforme comerciale specializate în echipamente de protecție, rapoarte tehnice și date de piață disponibile public. Totodată, este de menționat că angajatorul suportă aceste cheltuieli și este obligat să asigure evaluarea riscului și lucrătorii cu echipament individual de protecție, în conformitate cu prevederile punctelor 8 și 27 din Hotărârea de Guvern nr. 775/2017.

Costurile asociate păstrării informației cu privire la lucrătorii expuși la agenți cancerigeni și mutageni vor scădea în contextul micșorării termenului de păstrare de la 50 de ani la 40 de ani.

Pe termen lung, însă, beneficiile sunt considerabile: reducerea incidenței bolilor profesionale, scăderea absenteismului, evitarea litigiilor costisitoare, costurilor asociate accidentelor de muncă și bolilor profesionale și creșterea productivității prin menținerea unei forțe de muncă sănătoase. De asemenea, conformarea cu cerințele Directivei 2004/37/CE contribuie la sporirea încrederii partenerilor economici și facilitează accesul produselor și serviciilor moldovenești pe piața Uniunii Europene.

4.4. Impactul social

Proiectul va genera un impact social pozitiv prin reducerea expunerii lucrătorilor la agenți cancerigeni, mutageni și toxici pentru reproducere, contribuind la prevenirea bolilor profesionale și la protejarea sănătății populației active. Pe termen lung, va susține creșterea duratei vieții active, reducerea poverii asupra sistemului de sănătate și consolidarea unui mediu de muncă sigur și echitabil.

4.5. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Implementarea proiectului nu implică prelucrarea suplimentară de date cu caracter personal în afara celor deja prevăzute de cadrul normativ existent. Eventualele date personale colectate în contextul supravegherii sănătății lucrătorilor vor fi prelucrate în conformitate cu legislația națională privind protecția datelor cu caracter personal și cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, respectând principiile legalității, proporționalității și confidențialității.

4.6. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.7. Impactul asupra mediului

Proiectul nu generează un impact direct asupra mediului. Cu toate acestea, prin instituirea unor cerințe stricte privind gestionarea agenților cancerigeni, mutageni și toxici pentru reproducere, contribuie indirect la reducerea contaminării mediului de muncă și a riscurilor de poluare asociate

manipulării necorespunzătoare a acestor substanțe. Astfel, implementarea regulamentului susține bunele practici de mediu în cadrul unităților economice.

4.8. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul hotărârii Guvernului transpune parțial Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere.
În conformitate cu art. 31 din Legea nr. 100/2017, a fost elaborat tabelul de concordanță pentru actele Uniunii Europene transpuse, gradul general de compatibilitate a proiectul hotărârii de Guvern cu actul juridic UE fiind stabilit „parțial compatibil".

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

a) Obiectivul actului juridic al UE: protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor generate sau care pot fi generate de expunerea la locul de muncă la agenți cancerigeni sau mutageni ori la substanțe toxice pentru reproducere, inclusiv prevenirea unor astfel de riscuri;

b) Gradul de transpunere a actului juridic al Uniunii Europene: Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului este, în prezent, transpusă parțial în legislația națională. Pentru realizarea transpunerii integrale, dispozițiile referitoare la supravegherea medicală a lucrătorilor au fost incorporate în Hotărârea de Guvern nr. 146/2026 cu privire la supravegherea sănătății lucrătorilor. Se precizează că art. 14 alin. (8) din directivă a fost transpus parțial prin Hotărârea Guvernului nr. 146/2026, iar transpunerea sa completă va fi asigurată prin modificarea proiectul Hotărârii Guvernului nr. 1282/2016.

c) Argumentarea introducerii unor reglementări care nu sunt prevăzute expres în actul juridic al UE și/sau care depășesc cerințele minime stabilite de acesta: nu sunt introduse reglementări suplimentare care să depășească cerințele minime. Proiectul de hotărâre vizează transpunerea parțială a prevederilor Directivei 2004/37/CE, fără introducerea unor dispoziții suplimentare sau mai restrictive față de cele stabilite la nivelul Uniunii Europene.
Reglementări similare existente în legislația statelor membre ale UE:
România: Hotărârea nr. 1.093/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la locul de muncă la agenți cancerigeni sau mutageni ori la substanțe toxice pentru reproducere;
Slovacia: Regulamentul nr. 356/2006 al guvernului slovac privind protecția sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni și mutageni la locul de muncă;
Estonia: Cerințe de sănătate și securitate în muncă pentru manipularea substanțelor chimice cancerigene și mutagene, Hotărârea de Guvern nr. 308/2005;
Bulgaria: Regulamentul nr. 10/2003 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni și mutageni la locul de muncă.
Tabelul de concordanță:
În procesul de transpunere, a fost elaborat și actualizat tabelul de concordanță, care reflectă fidelitatea și completitudinea preluării prevederilor Directivei 2004/37/CE. Acest instrument va facilita monitorizarea aplicării actului normativ și va permite adaptarea rapidă în cazul eventualelor modificări ulterioare ale directivei, asigurând astfel menținerea alinierii continue la acquis-ul Uniunii Europene.
Totodată, tabelul de concordanță a fost transmis Comisiei Europene pentru consultare. În urma evaluării, Comisia Europeană a apreciat gradul înalt de transpunere a Directivei 2004/37/CE în proiectul actului normativ și a înaintat câteva propuneri de ajustare, preponderent de ordin tehnic. Ca urmare, proiectul hotărârii și tabelul de concordanță au fost revizuite și ajustate corespunzător, ținând cont de observațiile formulate.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

În vederea asigurării unei transpuneri complete și conforme a Directivei 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului, proiectul de hotărâre propus urmărește instituirea unui cadru normativ național clar și funcțional, fără a introduce dispoziții suplimentare față de cele prevăzute la nivel european. Această intervenție legislativă este necesară atât pentru alinierea Republicii Moldova la acquis-ul Uniunii Europene, cât și pentru respectarea angajamentelor asumate în cadrul procesului de aderare.

Adoptarea proiectului contribuie, totodată, la eficientizarea reglementărilor interne în domeniul sănătății și securității în muncă, oferind claritate părților implicate – angajatori, lucrători și autorități de control – cu privire la drepturile, obligațiile și standardele aplicabile în contextul expunerii la agenți cancerigeni, mutageni și substanțe toxice pentru reproducere.

Pe lângă rolul său de aliniere normativă, proiectul reflectă angajamentul statului de a proteja sănătatea populației active și de a asigura un mediu de muncă sigur, în conformitate cu prevederile constituționale și principiile dreptului internațional în materie de muncă. Astfel, măsurile prevăzute nu doar răspund cerințelor europene, ci și întăresc capacitatea instituțională de prevenire a riscurilor ocupaționale și de promovare a muncii decente.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului Hotărârii Guvernului, a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, compartimentul „Transparență", Proiecte supuse consultărilor publice" și pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) și poate fi accesat la linkul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-anunta-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-de-guvern-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-protectia-lucratorilor-impotriva-riscurilor-legate-de-expunerea-la-agenti-cancerigeni-sau-mutageni-la-locul-de-munca/14088

Proiectul a fost supus consultărilor publice, în cadrul Ministerului Sănătății, la data de 10 iunie 2025. La consultări au participat reprezentanți din instituțiile după cum urmează: Ministerul Sănătății, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Confederația Națională a Patronatelor, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Ministerul Mediului, Inspectoratul de Stat a Muncii. Propunerile înaintate în cadrul consultărilor asupra proiectului au fost luate în considerație, prin ajustarea actului normativ sus menționat.

Totodată a fost plasat și pentru consultări publice și poate fi accesat la linkul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-prezinta-spre-consultari-publice-proiectul-de-hotarare-de-guvern-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-protectia-lucratorilor-impotriva-riscurilor-legate-de-expunerea-la-agenti-cancerigeni-sau-mutageni-la-locul-de-munca/14088.

Proiectul a fost supus avizării și avizării repetate de către instituțiile după cum urmează: Ministerul Muncii și Protecției Sociale (inclusiv Inspectoratul de Stat al Muncii), Ministerul Finanțelor, Centrul de Armonizare a Legislației, Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Confederația Națională a Sindicatelor, Confederația Națională a Patronatelor, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, a fost întocmit tabelul de sinteză, iar proiectul a fost ajustat în conformitate cu propunerile parvenite.

Totodată, tabelul de concordanță a fost transmis Comisiei Europene pentru consultare. În urma evaluării, Comisia Europeană a apreciat gradul înalt de transpunere a Directivei 2004/37/CE în proiectul actului normativ și a înaintat propuneri de ajustare, preponderent de ordin tehnic. Ca urmare, proiectul hotărârii și tabelul de concordanță au fost revizuite și ajustate corespunzător.

7. Concluziile expertizelor

În scopul respectării prevederilor art. 34, 36 şi art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost supus expertizei juridice și anticorupție.

Raport de expertiză nr. 06/2/15577 din 04.09.2025 al Centrului Național Anticorupție.

Reieșind din argumentele autorului, proiectul promovează interesul public privind diminuarea riscurilor legate de sănătatea profesională, precum și impactul economic negativ asupra angajatorilor cauzat de

absenteism, îmbolnăviri profesionale și pierderi de productivitate. Totodată, au fost identificate formulări cu caracter ambiguu în anumite dispoziții ale proiectului, care pot genera interpretări abuzive în procesul de aplicare aferente utilizării formulărilor ambigui („măsuri adecvate", „proceduri adecvate", „acolo unde este posibil").

În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea formulărilor indicate în prezentul raport de expertiză anticorupție. Proiectul a fost ajustat în conformitate cu recomandările din raport.

Raport de expertiză nr. 04/1-8833 din 05.09.2025 al Ministerului Justiției.

Proiectul a fost ajustat corespunzător raportului de expertiză.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de hotărâre urmează să intre în vigoare la 24 luni de la publicarea în Monitorul Oficial, asigurând o perioadă de tranziție necesară pentru adaptarea instituțională și dotarea laboratoarelor în vederea efectuării măsurătorilor conforme cerințelor regulamentului.

Pentru asigurarea transpunerii integrale, prevederile referitoare la supravegherea medicală a lucrătorilor au fost transpuse prin Hotărârea Guvernului nr. 146/2026, cu privire la supravegherea sănătății lucrătorilor. Se precizează că art. 14 alin. (8) din directivă a fost transpus parțial prin Hotărârea Guvernului nr. 146/2026, iar transpunerea sa completă va fi asigurată prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1282/2016.

La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, Hotărârea Guvernului nr. 775/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind protecția sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 356-359, art. 881), se abrogă.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului de hotărâre va fi realizată printr-un efort coordonat interinstituțional, cu implicarea activă a principalelor autorități responsabile pentru sănătatea și securitatea în muncă. Obiectivul este de a asigura aplicarea integrală și eficientă a noilor reglementări, în conformitate cu cerințele directivei europene și cadrul legal național.

Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii și Protecției Sociale vor coordona întregul proces de implementare, monitorizare și informare a părților interesate, asigurând conformitatea cu noile obligații.

Agenția Națională pentru Sănătate Publică va gestiona datele privind expunerea profesională la agenți cancerigeni, mutageni și toxici pentru reproducere, contribuind la evaluarea riscurilor și supravegherea sănătății lucrătorilor.

Inspectoratul de Stat al Muncii va exercita controlul asupra respectării noilor prevederi la locul de muncă, iar laboratoarele acreditate urmare dotării corespunzătoare, vor realiza măsurători privind expunerea chimică.

Evaluarea eficienței implementării se va baza pe indicatori-cheie precum: gradul de nerespectare a valorilor-limită de expunere, frecvența locurilor de muncă neconforme, incidența bolilor profesionale și a intoxicațiilor cauzate de expuneri profesionale.

Ministru **Alexandru GASNAȘ**

SINTEZA

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Aviz nr. 07/3307 din 04.07.2025)	Susținerea fără obiecții și propuneri	**Se ia act**
Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova	Aviz nr. 05-07/451 din 04.07.2025	Lipsa de propuneri și obiecții	**Se ia act**
Ministerul Energiei	Aviz nr. 04-1886 din 09.07.2025	În Nota de fundamentare la p. 2.2, alineatul care trece în listă domeniile cu relevanță deosebită, unde lucrătorii sunt expuși sau pot fi expuși, în cadrul procesului de muncă, la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere, a se completa cu domeniul energiei, deoarece sunt efectuate lucrări cu utilizarea unor compuși toxici, cum ar fi uleiul de transformator, hexaflorura de sulf (SF6), hidratul de hidrazină N2H4*H2O și altele.	**Se acceptă** Punctul 2.2 din Nota de fundamentare a fost ajustat.
		La textul propriu-zis al Regulamentului nu se propun completări, deoarece sunt formulate prevederi pentru orice activitate de acest gen, indiferent de domeniu.	**Se ia act**
Centrul de Armonizare A Legislației	Aviz nr. 31/02-126-7483 din 10.07.2025	b) Observații de compatibilitate cu Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004. se va exclude pct. 56 din proiectul Regulamentului, care obligă transmiterea dispozițiilor interne către Comisia Europeană în acord cu art. 19 din Directiva UE, ori prevederea în cauză nu este aplicabilă RM ca stat candidat la aderare și va fi reglementată generic pentru toate actele naționale de transpunere a Directivelor UE în termene proxime momentului propriu-zis al aderării la UE.	**Se acceptă** Punctul 56 din proiectul Regulamentului a fost exclus. Tabelul de concordanță a fost actualizat.

		III. Respectarea mecanismului de armonizare a) Obiecții privind clauza de armonizare Clauza de armonizare urmează a fi exclusă din proiectul Regulamentului și replasată după clauza de adoptare a proiectului de HG, în următoarea redacție: „ Prezenta Hotărâre transpune parțial (transpune art. 1; art. 2 (a) – (c); art. 3 - 10, art. 11 (1) și (2), primul alineat; art. 12 - 13 și Anexa I) Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă, (A șasea directivă individuală în sensul articolului 16 (1) din Directiva Consiliului 89/391/CEE), CELEX: 32004L0037, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 158 din 30 aprilie 2004, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2024/869 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 martie 2024 de modificare a Directivei 2004/37/CE și a Directivei 98/24/CE a Consiliului”	**Se acceptă** Clauza de armonizare în redacția propusă fost replasată în proiectul de hotărâre.
		b) Obiecții privind Tabelul de concordanță la Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004. Tabelul de concordanță prezentat urmează a fi revizuit prin prisma obiecțiilor și completat potrivit cerințelor prevăzute de Anexa 2 la HG 1171/2018: - în compartimentul 3 gradul general de compatibilitate al proiectului, se va stabili ca ”Parțial compatibil”; - în compartimentul 7 se va menționa cu claritate articolele, alineatele, paragrafele etc. ale proiectului național, care corespund și transpun dispozițiile corespondente ale actului juridic european din compartimentul 6 al Tabelului de concordanță, cu transcrierea tuturor prevederilor proiectului cuprinse în aceste articole, alineate, paragrafe etc., astfel încât să fie reflectat întreg textul. - se va revedea compartimentul 8 al TC, anume art. 2 și se va clasifica drept Parțial compatibil, întrucât proiectul național nu	**Se acceptă** Tabelul de concordanță a fost ajustat în conformitate cu toate propunerile punctului b din aviz.

		asigură transpunerea definițiilor de la alin. (d) și (e). în cazul în care se vrea analiza separată a fiecărei definiții din art. 2 al actului UE, se va seta gradul de compatibilitate pentru fiecare dintre acestea; - în compartimentul 9 se vor introduce explicații scurte care motivează transpunerea parțială sau netranspunerea articolelor din actul UE pentru care s-a acordat gradul Parțial compatibil sau Prevederi UE neaplicabile.	
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Aviz nr. 21-02/1993 din 15.07.2025	Clauza de armonizare este expusă în conținutul Regulamentului, ceea ce contravine pct. 34 din Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, care stabilește că clauza de armonizare se include după clauza de adoptare a proiectului.	**Se acceptă** A fost ajustat proiectul de hotărâre.
		În urma analizei pct.12 din Secțiunea I-a „Identificarea și evaluarea riscurilor” din capitolul II „Responsabilitățile angajatorului” din Regulamentul, considerăm că ar trebui să aibă următorul conținut „Evaluarea riscului profesional trebuie să ia în considerare toate căile posibile de expunere la agenți cancerigeni, mutageni sau toxici de reproducere, inclusiv expunerea la o combinație de agenți, ...”, din considerentul că expunerea la o combinație de agenți cancerigeni, mutageni sau toxici de reproducere ar declanșa un risc profesional vădit ridicat, care ar influența la spectrul de măsuri care trebuie întreprinse de angajator, volumul de informații pe care angajatorul trebuie să le transmită Agenției Naționale pentru Sănătate Publică și Inspectoratului de Stat al Muncii precum și modalitatea de întocmire a Listei actualizate a lucrătorilor implicați în activități ce presupun expunerea sau posibila expunere la agenți cancerigeni, mutageni ori la substanțe toxice pentru reproducere.	**Se acceptă** A fost ajustat proiectul de hotărâre. **pct. 12 a devenit pct. 11**

		Propunem completarea Listei activităților care implică utilizarea unor substanțe, amestecuri sau desfășurarea unor procedee generatoare de risc pentru sănătatea lucrătorilor, prevăzută la Anexa din Regulamentul privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere la locul de muncă, cu următoarele activități/lucrări relevante domeniului agroalimentar care implică riscuri profesionale semnificative: 1. Lucrări care implică expunerea la fumuri sau aerosoli rezultați la fumigarea spațiilor de depozitare a cerealelor (depozite agricole a cerealelor și derevatelor acestora). *Argumentare:* preparatele utilizate pentru combaterea dăunătorilor (gândaci, molii, larve) din produsele agricole depozitate, ca exemplu cele pe bază de fosfură de aluminiu, bromura de metil (clasificat conform International Agency for Research on Cancer (IARC) Grupa 3- ceea ce indică că nu există dovezi suficiente privind cancerogenitatea sa la om) acționează toxic asupra organismului uman, cu efecte grave asupra sistemului nervos central, respirator, cardiovascular. Expunerea lucrătorilor la aceste riscuri pot apărea în timpul aplicării sau manipulării în spații închise a preparatelor respective de tip insecticid. 2. Lucrări care implică prelucrarea termică a alimentelor cu formare de acrilamidă *Argumentare:* în industria agroalimentară, în special, procese tehnologice de prelucrare termică a alimentelor (coacerea biscuiților, procesarea cerealelor, prăjirea cartofilor *etc.*), se poate forma acrilamida, care este o substanță neurotoxică cu potențial cancerigen (clasificat IARC Grupa 2A- ceea ce indică că probabil cancerigen pentru om, dovezi limitate la om, dar suficiente la animale) și reprotoxic.	**Nu se acceptă** Anexa I reflectă activități profesionale pentru care există dovezi clare de risc ocupațional crescut, evaluate și validate la nivelul Uniunii Europene de autorități științifice competente precum Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA), Comitetul științific pentru limite de expunere profesională (SCOEL) și Comitetul consultativ pentru sănătate și securitate în muncă (ACSH). Astfel, includerea unei activități sau procedeu în Anexa I presupune: 1. Există dovezi epidemiologice solide că lucrătorii care desfășoară acea activitate sunt expuși semnificativ la substanțe cancerigene; 2. Expunerea este inerentă procesului de muncă, adică nu poate fi evitată complet fără eliminarea întregului procedeu; 3. Controlul expunerii este dificil, în special în industrii unde măsurile tehnice sau organizatorice nu pot reduce suficient riscul; 4. Există un impact semnificativ asupra sănătății lucrătorilor în termeni de incidență crescută a cancerului profesional; 5. Activitatea este specifică muncii ocupaționale și nu altor domenii, cum ar fi mediul general sau alimentele.

		3. Lucrări care implică utilizarea în industria agroalimentară a substanțelor CMR (C-cancerigen, M-mutagen, R-reproducere), și anume, a pesticidelor și dezinfectanților *Argumentare (pesticide):* substanțele CMR sunt utilizate pentru combaterea bolilor și dăunătorilor plantelor; conservarea produselor agricole; prelungirea duratei de păstrare a recoltelor. *Exemplu:* Glifosat clasificat IARC Grupa 2A; Formaldehida cancerigenă certă pentru om IARC Grupa 1-Expunerea lucrătorilor agricoli la aceste substanțe poate duce la afecțiuni hematologice, cancere, afecțiuni ale sistemului reproducător, mutații genetice. *Argumentare (dezinfectanți):* activitățile de curățenie și dezinfectare în spațiile din industria agroalimentară pot implica expunerea la substanțe clasificate CMR, cum ar fi formaldehida sau aerosoli de acid sulfuric, care au efect cancerigen asupra căilor respiratorii, crește riscul afecțiunilor pulmonare. 4. Lucrări care implică prelucrarea produselor alimentare potențial contaminate cu micotoxine *Argumentare:* în unitățile unde se prelucrează produse potențial contaminate (morărit, panificație, selecția și uscarea fructelor, depozitarea cerealelor) există riscuri majore pentru expunerea lucrătorilor la micotoxine. *Exemplu:* Aflatoxina B1 - IARC Grupa 1-cancerigenă pentru om; Ocratoxina A – IARC Grupa 2B-posibil cancerigenă pentru om; Fumonisinele și zearalenona-produse de Fusarium - IARC in Grupa 2B-psibil cancerigen pentru om, dovezi limitate sau insuficiente. 5. Lucrări care implică expunerea la nitrozamine în industria cărnii *Argumentare:* activitățile din industria cărnii, precum prepararea mezelurilor și a produselor afumate, implică utilizarea de aditivi (nitrați, nitrifi) care, în prezența aminoacizilor sau aminei secundare și sub acțiunea căldurii, pot genera nitrozamine-compuși chimici cu potențial cancerigen.	Includerea de activități suplimentare la nivel național ar depăși cadrul armonizat stabilit de directivă, riscând să afecteze coerența transpunerii și să genereze obligații suplimentare față de cerințele minime prevăzute în legislația UE. Activitățile propuse spre includere, in special cele care implică utilizarea anumitor substanțe cu risc pentru sănătate în domeniul agroalimentar, nu sunt recunoscute, în forma propusă, ca procedee ocupaționale cu risc intrinsec în sensul Anexei I, iar expunerea profesională în aceste cazuri poate fi reglementată eficient prin alte instrumente (ex. norme generale de protecția muncii, limite de expunere profesională, reguli sanitar-veterinare sau de igienă alimentară).

		Exemplu: Nitrozodimetilamina - Clasificare IARC Grupa 24; Nitrozopirrolidina - Clasificare IARC- Grupa 2B. 6. Lucrări care implică expunerea la hidrocarburi aromatice policiclice (HAP) în procesul de afumare a alimentelor *Argumentare:* activitatea de afumare a alimentelor cu fum provenit din arderea lemnului tare (fag, stejar, carpen etc.) expune lucrătorii la acțiunea hidrocarburilor aromatice policiclice (HAP), care sunt substanțe cu efect cancerigen. *Exemplu:* Benzo[a]piren - Clasificare IARC Grupa 1- cancerigen cert. Inhalarea sau contactul repetat cu acești compuși poate duce la cancer pulmonar, cutanat sau vezical. 7. Lucrări care implică manipularea ambalajelor tratate cu substanțe antimicrobiene sau plastifianți *Argumentare:* lucrătorii din industria agroalimentară care manipulează ambalaje alimentare tratate cu substante chimice precum ftalații și bisfenolul A (BPA) pot fi expuși la riscuri endocrine, reproductive și cancerigene, prin contact dermic, inhalare sau ingestie accidentală. *Exemplu:* Bisfenol A (BPA) - clasificare IARC Grupa 2B; Ftalati reprotoxici (UE: Categorie 1B); Substanțe antimicrobiene (ex: triclosan, nanosilver) suspecte de activitate hormonală sau mutagenă.	

		Secțiunea I-a *„Identificarea și evaluarea riscurilor”* din capitolul II *„Responsabilitățile angajatorului”* din Regulamentul ar trebui să fie completat cu un punct, care ar trebui să aibă următorul cuprins *„Ministerul Sănătății elaborează orientări practice cu privire la determinarea și evaluarea riscului profesional.”*. Motivul pentru care este necesară această completare este furnizarea de îndrumări practice ale specialiștilor din domeniu către toți actorii implicați în procesul de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere. Ca exemplu putem aduce *Ghidul metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni si toxici pentru reproducere din România*.	**Se acceptă** A fost ajustat proiectul de hotărâre. Prevederea se regăsește la pct. 14.
Ministerul Mediului	Aviz nr. 13-05/1998 din 15.07.2025	Susținerea în lipsa propunerilor și obiecțiilor	**Se ia act**
Confederația Națională a Sindicatelor	Aviz nr. 05-071 451 din 04.07. 2015	Lipsa de propuneri și obiecții	**Se ia act**
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Aviz nr. 03-2092 din 16.07.2025	<u>Referitor la proiectul Regulamentului:</u> La pct.6, considerăm necesar de indicat actul normativ al Guvernului (data și numărul) prin care a fost aprobat Regulamentul privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă. Or, conform art.5, alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicîndu-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat.	**Se acceptă** Comentariu: Directiva 2009/148/ CE este în proces de transpunere printr-un nou act normativ. Proiectul de hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind protecția sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă NU 661/MS/2025, este în proces de avizare.
		La pct.35, deși se menționează despre igienizarea echipamentului, considerăm binevenit să fie prevăzută și curățarea periodică a spațiilor (pardoseli, pereți etc.), astfel	**Nu se acceptă** Prevederile pct. 35 se referă la măsuri de igienă și de protecție individuală.

		precum stabilește Directiva 2004/37/CE la art.5, alin.(5), lit.h), „În toate cazurile în care se folosește un agent cancerigen sau mutagen, angajatorul aplică măsuri de igienă, în special curățarea cu regularitate a podelelor, a pereților și a altor suprafețe”. La pct.35, subpct.5), propunem să fie prevăzută etichetarea corespunzătoare a echipamentelor de protecție, care sunt utilizate la activitățile în care există un risc de contaminare cu agenți cancerigeni/mutageni ori cu substanțe toxice pentru reproducere.	Art.5, alin.(5) se referă la măsuri generale de protecție și prevenire. Iar art.5, alin.(5), lit.h) este transpus prin pct. 25.8. **Nu se acceptă** Notă: HG nr. 108/2022 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind echipamentele individuale de protecție deja include prevederi cu referire la etichetare și marcare a EIP
		La pct.54, după textul „Angajatorul are obligația de a informa”, considerăm binevenit de inclus cuvintele „în scris”, pentru a asigura caracterul probator al obligației de informare.	**Se acceptă** A fost ajustat proiectul de hotărâre. **pct. 54 a devenit pct. 52**
Ministerul Finanțelor	Aviz nr. 07/2-03/113/1053 din 16.07.2025	Susținerea de principiu a acestuia. Totodată, se atenționează că, implementarea proiectului în cauză, conform prevederilor Notei de fundamentare, nu implică alocări de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, dar presupune costuri suportate de către angajator pentru implementarea măsurilor de prevenire a riscurilor profesionale implicate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni ori substanțele toxice pentru reproducere (ex: evaluări de risc, testări de laborator, achiziția echipamentelor de protecție individuală, etc). Astfel, ținând cont de faptul că, în calitate de angajator poate fi inclusiv și o autoritate/instituție publică, se propune de a completa Nota de fundamentare cu impactul prevederilor proiectului asupra agenților economici, autorităților/instituțiilor publice, precum și cu indicarea sursei de finanțare a acestuia.	**Se acceptă** A fost ajustată Nota de fundamentare.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Aviz nr. 21-3847 din 18.07.2025	Lipsa de propuneri și obiecții	**Se ia act**

Grupul de Lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător	Aviz nr. 38-78-7864 din 21.07.2025	Referitor la Proiectului de act normativ: Proiectul de Hotărâre a Guvernului analizat constituie o intervenție normativă necesară pentru consolidarea securității și sănătății în muncă și pentru alinierea legislației naționale la Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului. Cu toate acestea, din perspectiva principiilor bunei reglementări – claritate, previzibilitate, proporționalitate, eficiență administrativă și evitare a suprapunerii instituționale – proiectul necesită anumite îmbunătățiri. Din perspectiva clarității și previzibilității reglementării proiectul utilizează în mod repetat termeni vagi precum „adecvat", „corespunzător", „fezabil din punct de vedere tehnic", „dacă acest lucru este posibil" „la cel mai scăzut nivel posibil", fără a introduce criterii tehnice, ghiduri sau indicatori de referință. De asemenea, termeni precum „expunere anormală", „expunere imprevizibilă", „activitate indispensabilă" sau „durata necesară" nu sunt definiți, deși fundamentează obligații esențiale ale angajatorilor. Această lipsă de precizie terminologică permite interpretări discreționare și pentru autoritățile de control.	**Se acceptă** A fost ajustat proiectul de hotărâre.
		Din perspectiva proporționalității obligațiilor proiectul impune un regim unitar tuturor angajatorilor, fără diferențiere în funcție de nivelul de risc, volumul substanțelor utilizate, durata expunerii sau dimensiunea întreprinderii. Astfel, p. 24 impune 13 măsuri cumulative „în toate cazurile"; p. 35 impune măsuri „adecvate„ și cerințe de infrastructură (dușuri, spații distincte, depozitare) care pot fi excesive pentru întreprinderile mici; p. 39 prevede instruirea în „unități specializate", fără a recunoaște forme alternative adecvate riscului.	**Nu se acceptă** Regulamentul deja stabilește cerințele minime specifice aplicabile în domeniul protecției lucrătorilor împotriva riscurilor asociate expunerii la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere la locul de muncă, în contextul în care agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere constituie o amenințare și un pericol substanțial pentru securitatea, sănătatea și bunăstarea lucrătorului și familiei acestuia.

			Regulamentul transpune fidel Directiva 2004/37/CE, care stabilește cerințele minime specifice în acest domeniu, inclusiv valorile limită.
		La fel proiectul creează suprapunere instituțională între ISM și ANSP – dublare de competențe și sarcini. P.11, 44 și 46 prevăd că angajatorii trebuie să transmită aceleași date către două autorități – Inspectoratul de Stat al Muncii și Agenția Națională pentru Sănătate Publică – fără a stabili un punct unic de raportare sau o delimitare clară a competențelor. Această suprapunere creează riscul de dublare în control de stat, duce la raportare redundantă, încalcă principiul eficienței administrative și coerenței instituționale.	**Se ia act.** **Comentariu** Delimitarea clară a competențelor este determinată prin alte acte normative, precum HG nr. 1282/2016 și HG nr. 1361/2005, pentru aprobarea Regulamentelor privind cercetarea cazurilor de suspecții a bolilor profesionale si, respectiv a accidentelor de muncă. In contextul acestor proceduri, autoritățile cercetează condițiile de munca si rezultatele evaluării riscului profesional, ISM în domeniul accidentelor de muncă, ANSP- a bolilor profesionale.
		Referitor la Nota de fundamentare (analizei impactului de reglementare): Secțiunea 2.2 din Nota de fundamentare oferă o argumentare clară a contextului în care se propune intervenția normativă. Sunt prezentate aspectele importante care justifică elaborarea unui nou regulament, în special în raport cu cerințele directivei europene și cu starea actuală a protecției lucrătorilor din Republica Moldova în fața riscurilor legate de expunerea profesională la substanțe cancerigene, mutagene și toxice pentru reproducere. Totuși, pentru a corespunde pe deplin cerințelor noii Metodologii AIR, compartimentul necesită câteva completări esențiale de ordin formal și structural: În primul rând, deși este clar identificat prevăzute în metodologie (autorități/instituții, asociații profesionale, grupuri de întreprinderi, grupuri de	**Se acceptă** A fost ajustată Nota de fundamentare.

		cetățeni etc.), lipsesc date estimative privind numărul acestora, ponderea celor afectați și eventualul impact diferențiat. Aceste informații sunt necesare pentru a înțelege dimensiunea efectivă a problemei și gradul de acoperire a intervenției. În al doilea rând, cauzele care determină persistența problemei sunt deduse indirect, dar nu sunt formulate clar și distinct față de efecte. De exemplu, nu se diferențiază între cauzele sistemice (lipsa actualizării periodice a cadrului normativ, lipsa unui mecanism unitar de supraveghere) și manifestările lor (creșterea expunerilor, lipsa de protecție efectivă etc.). Totodată, lipsește formularea explicită a scenariului de bază – evoluția probabilă a situației în absența intervenției. Chiar dacă în text sunt evocate consecințele negative ale status quo-ului (ex: continuarea expunerii profesionale nereglementate, riscuri de sănătate și economice), acest scenariu nu este definit clar ca ipoteză de bază, deși reprezintă o componentă obligatorie a analizei.	
		Secțiunea 3 nu conține un subcapitol distinct anterior punctului 3.1, care să prezinte explicit obiectivele generale și specifice ale intervenției. Conform metodologiei, această secțiune este obligatorie, inclusiv pentru acte normative care transpun directiva UE, chiar dacă obiectivele nu trebuie neapărat cuantificate riguros. La fel, deși obiectivele sunt prezente in p.3.1. ele sunt formulate mai degrabă ca intenții administrative sau justificări pentru reglementare și nu ca rezultate concrete, măsurabile, așteptate în evoluția situației de fapt. Obiectivele trebuie să exprime finalitatea strategică a intervenției, unde se dorește de ajuns. La fel să fie formulate după modelul SMART (specifice, măsurabile, relevante, încadrate în timp). Deși metodologia permite formulări mai succinte în cazul transpunerii directivelor, este necesară cel puțin prezentarea clară a schimbării așteptate în evoluția situației la nivel național, odată cu implementarea noilor norme.	**Se acceptă** A fost ajustată Nota de fundamentare.
		Punctul 4.3 abordează succint implicațiile pe care proiectul de hotărâre le poate avea asupra sectorului privat, prin introducerea	**Se acceptă** A fost ajustată Nota de fundamentare.

		unor obligații specifice ce revin angajatorilor în contextul prevenirii expunerii lucrătorilor la agenți cancerigeni, mutageni și toxici pentru reproducere. Deși textul menționează natura generală a obligațiilor (evaluarea riscurilor, protecție, instruire, supraveghere medicală), și enumeră tipuri posibile de costuri (achiziții de EIP, adaptarea proceselor tehnologice) - Metodologia AIR impune evaluări diferențiate a tipurilor de costuri de conformare în: costuri administrative, costuri substanțiale și costuri de conformare sub formă de plăți. Proiectul introduce o serie de obligații informaționale – notificări către autorități, păstrarea listelor lucrătorilor expuși, raportări, instruiri documentate, etichetare și informare vizibilă – care intră în categoria costurilor administrative. Acestea sunt omise din evaluare, în pofida volumului semnificativ de date și obligații de arhivare pe termen lung prevăzute în proiect (inclusiv până la 40 de ani). Astfel de costuri urmează a fi cuantificate conform unei formule simple conform Metodologiei de estimare a costurilor administrative prin aplicarea Modelului Costului Standard . Afirmația că impactul asupra sectorului privat ar fi „nesemnificativ" urmează a fi fundamentată pe estimare, exemplificare numerică sau analiză orientativă. Metodologia permite utilizarea unor date aproximative sau ipotetice, dar nu susține concluzii calitative fără o careva justificare. În lipsa unui model simplificat de estimare – de exemplu, un calcul orientativ al costurilor per angajat sau per unitate economică – această apreciere este nefondată. La fel, Metodologia impune a fi analizat impactul disproporționat asupra IMM-urilor care constituie marea majoritate a angajatorilor în sectoarele vizate și trebuie să se ia în considerare diferențele de capacitate de conformare între întreprinderile mari și cele mici sau micro, chiar și în lipsa unor date statistice detaliate.	
		Compartimentul privind consultarea părților interesate corespunde în mare parte cerințelor Metodologiei AIR, însă,	**Se acceptă** A fost ajustată Nota de fundamentare.

		necesită completări cu mai multe detalii privind poziția fiecărui grup de interese majore consultate, chiar și în mod sintetic.	
Confederația Națională a Patronatului	Aviz nr.07/1-52 din 22.07.2025	La pct. 4 din proiectul de Hotărâre de Guvern controlul asupra executării hotărârii se pune în sarcina a două autorități care nu au atribuții de control: Ministerului Sănătății și Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Astfel, nu este clar cum aceste autorități vor controla modul de executare a hotărârii și care din ele va fi totuși responsabil de bază.	**Nu se acceptă** Conform prevederilor Legii nr. 140/2001, Inspectoratul de Stat al Muncii este autoritate administrativă din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale și exercită control de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale denumite în continuare angajatori. Obiectivele Inspectoratului de Stat al Muncii sunt asigurarea aplicării dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor și informarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele legate de aplicarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă. Totodată, conform Legii nr. 10/2009, Agenția Națională pentru Sănătate Publică este autoritate administrativă în subordinea Ministerului Sănătății, cu personalitate juridică, care evaluează și monitorizează starea de sănătate a

			populației, inclusiv sănătatea lucrătorilor în relație cu condițiile de muncă.
		La pct. 2 din Regulament autorul specifică că dispozițiile Regulamentului se aplică persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare. Având în vedere denumirea regulamentului, considerăm că acesta se va aplica doar angajatorilor persoane fizice și juridice, dar nu tuturor persoanelor fizice care nu au statut de angajator.	**Se acceptă** **Pct 2 a fost exclus.**
		La pct. 4 din regulament autorul descrie o situație care va fi reglementată de către o autoritate publică. Considerăm că aceste cazuri trebuie să fie reglementate de către un act normativ și nu de către o instituție sau autoritate publică.	**Se acceptă** A fost ajustat proiectul de hotărâre. Punctul 4 a devenit punctul 2.
		La pct. 5 din regulament considerăm imposibil ca printr-un act normativ inferior (HG) impunerea de restrictii pentru aplicarea unei legi.	**Se acceptă** Punctul a fost reformulat. Punctul 5 a devenit punctul 4.
		Pct. 11 din Regulament îl considerăm abuziv. Nu poate angajatorul să stea la dispoziția Agenției Naționale pentru Sănătate Publică sau a Inspectoratului de Stat al Muncii să le pună la dispoziție ori de câte ori vor fi solicitate elementele care au stat la baza evaluării riscului profesional. Pentru aceasta există legislație cu privire la controlul de stat, iar în cadrul controlului va fi solicitată inclusiv această informație. Mai mult ca atât nu este clar care autoritate va fi responsabilă de efectuarea controlului, deoarece potrivit legislației domeniile de control nu trebuie să se suprapună (art. 4 alin. (4) din Legea 131/2012 privind controlul de stat, **se interzice suprapunerea domeniilor de control între organele de control**).	**Nu se acceptă** Conform prevederilor Legii nr. 140/2001, Inspectoratul de Stat al Muncii este autoritate administrativă din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale și exercită control de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale denumite în continuare angajatori. Unul din obiectivele Inspectoratului de Stat al Muncii este asigurarea aplicării
		Pct. 18 din Regulament **similar pct. 11**	

			dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor. Totodată, conform Legii nr. 10/2009, Agenția Națională pentru Sănătate Publică este autoritate administrativă în subordinea Ministerului Sănătății, cu personalitate juridică, care evaluează și monitorizează starea de sănătate a populației, inclusiv sănătatea lucrătorilor în relație cu condițiile de muncă. De asemenea, delimitarea clară a competențelor este determinată prin alte acte normative, precum HG nr. 1282/2016 și HG nr. 1361/2005, pentru aprobarea Regulamentelor privind cercetarea cazurilor de suspecții a bolilor profesionale si, respectiv a accidentelor de muncă. In contextul acestor proceduri, autoritățile cercetează condițiile de munca si rezultatele evaluării riscului profesional, ISM în domeniul accidentelor de muncă, ANSP- a bolilor profesionale.
Avizare și consultare publică repetată			
Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova	Aviz nr. 07/1-57 din 08.09.2025	La pct. 4 din proiectul de Hotărâre de Guvern, controlul asupra executării hotărârii se pune în sarcina a două autorități care nu au atribuții de control: Ministerului Sănătății și Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Astfel, nu este clar cum aceste autorități vor	**Nu se acceptă** Conform prevederilor Legii nr. 140/2001, Inspectoratul de Stat al Muncii este autoritate administrativă din subordinea Ministerului Muncii și

		controla modul de executare a hotărârii și care din ele va fi totuși responsabil de bază.	Protecției Sociale și exercită control de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale denumite în continuare angajatori. Obiectivele Inspectoratului de Stat al Muncii sunt asigurarea aplicării dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor și informarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele legate de aplicarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă. Totodată, conform Legii nr. 10/2009, Agenția Națională pentru Sănătate Publică este autoritate administrativă în subordinea Ministerului Sănătății, cu personalitate juridică, care evaluează și monitorizează starea de sănătate a populației, inclusiv sănătatea lucrătorilor în relație cu condițiile de muncă.
		Pct. 10 din Regulament îl considerăm abuziv. Nu poate angajatorul să stea la dispoziția Agenției Naționale pentru Sănătate Publică sau a Inspectoratului de Stat al Muncii să le pună la dispoziție ori de câte ori va fi solicitat elementele care au	**Se acceptă** A fost ajustat proiectul de hotărâre.

		stat la baza evaluării riscului profesional. Pentru aceasta există legislație cu privire la controlul de stat, iar în cadrul controlului, autoritatea va solicita inclusiv această informație.	
		Mai mult ca atât nu este clar care autoritate va fi responsabilă de efectuarea controlului, deoarece potrivit legislației, domeniile de control nu trebuie să se suprapună (art. 4 alin. (4) din Legea 131/2012 privind controlul de stat, se interzice suprapunerea domeniilor de control între organele de control).	**Se ia act.** **Comentariu** În conformitate cu prevederile articolului 1 aliniatul 2 din Legii nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, Inspectoratul de Stat al Muncii exercită control de stat asupra respectării actelor legislative şi a altor acte normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, la întreprinderi, instituţii şi organizaţii, cu orice tip de proprietate şi formă juridică de organizare la persoane fizice care angajează salariaţi, precum şi în autorităţile administraţiei publice centrale şi locale denumite în continuare angajatori.
Ministerul Energiei	Aviz nr. 04-2345 din 02.09.2025	Referitor la sbpct. 23.4, sugerăm excluderea metodei de evacuare a agenților cancerigeni sau mutageni prin „ventilația generală”. În conformitate cu exigenţele NCM M 01.01.2025 Performanța energetică a clădirilor Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor, sbpct 5.2.6.2, „Pentru toate clădirile în care sunt prevăzute sisteme de ventilație mecanică sau de aer condiționat, cu astfel de sisteme având un debit de aer ≥ 2 500 m3 /h și un timp de funcționare ≥ 35 de ore pe săptămână, este obligatorie recuperarea căldurii și posibilitatea de a ocoli schimbătorul de căldură prin sistem by-pass sau de a controla-modula performanța de recuperare a căldurii acestuia.” Deci, se impune instalarea recuperatorului de căldură la sistemele de ventilație, în scopul evitării amestecării fluxurilor de aer viciate cu agenți cancerigeni sau mutageni din conducta de aspirație cu	**Nu se acceptă** Ventilația generală este considerată o măsură de control secundară și are un rol complementar aspirației locale, contribuind la diluarea și eliminarea concentrațiilor reziduale de agenți periculoși, asigurând menținerea acestora sub valorile limită admise. Aceasta este utilă în spații mari sau unde distribuția agenților chimici nu poate fi gestionată doar prin captare locală.

		infiltrarea acestora în conductele de introducere a aerului proaspăt prin intermediul schimbătorului de căldură, se recomandă doar utilizarea ventilației prin aspirație locală.	Organizația Internațională a Muncii (OIM) recomandă ca proiectarea sistemului de ventilare să prevină orice recirculare a aerului contaminat, pentru a proteja sănătatea lucrătorilor. Doar instalarea și respectarea circuitului de recuperatoare de căldură cu by-pass sau modulare este compatibilă cu standardele OSHA, NIOSH și OIM și nu constituie un motiv pentru a exclude ventilația generală. Totodată, cerința recuperarea căldurii și posibilitatea de a ocoli schimbătorul de căldură prin sistem by-pass sau de a controla-modula performanța de recuperare a căldurii acestuia se aplică cu respectarea cerințelor de siguranță, inclusiv a lucrătorilor.
Expertizare			
Centrul Naţional Anticorupţie	Aviz nr. 06/2/15577 din 04.09.2025	Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Sănătății și are drept scop instituirea unui cadru normativ coerent, actualizat și armonizat, care să asigure protecția lucrătorilor expuși la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere, să elimine dublările legislative și să clarifice responsabilitățile tuturor actorilor implicați. Reieșind din argumentele autorului, proiectul promovează interesul public privind diminuarea riscurilor legate de sănătatea profesională, precum și impactul economic negativ asupra angajatorilor cauzat de absenteism, îmbolnăviri profesionale și pierderi de productivitate. Totodată, au fost identificate formulări cu caracter ambiguu în anumite dispoziții ale proiectului, care pot genera interpretări abuzive în procesul de aplicare aferente utilizării formulărilor	**Se acceptă** Proiectul a fost ajustat

		ambigui („măsuri adecvate”, „proceduri adecvate”, „acolo unde este posibil”). În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea formularilor indicate în prezentul raport de expertiză anticorupție.	
Ministerul Justiției	Raport de expertiză nr. 04/1-8833 din 05.09.2025	Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere (număr unic 541/MS/2025), comunicăm următoarele. Sub aspectul intenției de reglementare, proiectul de act normativ a fost elaborat în temeiul art. 6 din Legea nr. 186/2008 securității și sănătății în muncă și al art. 6 alin. (2) din Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, care conferă Guvernului competența de a aproba actele normative privind securitatea şi sănătatea în muncă și normele sanitare care stabilesc criteriile de securitate şi siguranţă pentru om ale factorilor mediului înconjurător şi ocupaţional, ale produselor şi serviciilor, cerinţele de asigurare a unor condiţii favorabile pentru viaţă şi normativele sanitare. Potrivit Notei de fundamentare, proiectul hotărârii transpune parțial Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere (art. 1, art. 2 (a) – (c), art. 3 - 10, art. 11 (1) și (2), primul alineat, art. 12 - 13 și Anexa I). Este de remarcat faptul că actul normativ UE este parțial transpus în legislația națională prin Hotărârea Guvernului nr. 775/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind protecţia sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenţi cancerigeni sau mutageni la locul de muncă. Totuși, conform alegațiilor autorului, prevederile cuprinse în Hotărârea Guvernului nr. 775/2017 au un caracter perimat și incomplet,	**Se ia act**

		care nu reflectă modificările aduse Directivei 2004/37/CE, precum și noile categorii de substanțe periculoase, în special cele toxice pentru reproducere. Această evoluție legislativă la nivel european subliniază necesitatea actualizării și consolidării cadrului național de reglementare, pentru a asigura o protecție eficientă a lucrătorilor din Republica Moldova, în concordanță cu standardele europene în materie de securitate și sănătate în muncă. În acest sens, din punct de vedere conceptual, precizăm că nu avem observații de formulat. Referitor la textul propriu-zis al proiectului, menționăm despre necesitatea îmbunătățirii sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă, după cum urmează. Pct. 1 din proiectul hotărârii se va completa cu textul „(se anexează)". La pct. 3 se va exclude textul „La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri," ca fiind inutil. Potrivit art. 49 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, anexa trebuie să aibă un temei-cadru în textul actului normativ şi să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere. În acest sens, atragem atenția că titlul anexei la Regulamentul privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni sau substanțe toxice pentru reproducere nu corespunde denumirii acesteia cuprinsă în norma de trimitere prevăzută la pct. 6. La sbp. 6.1.2 pentru utilizarea unui limbaj normativ consacrat, cuvântul „menționat" se va substitui cu cuvântul „prevăzut". În acest sens, se va revedea și sbp. 6.6 aferent cuvântului „precizată". Pct. 36 și 37 se impun a fi reformulate în vederea	**Se acceptă** Punctul a fost modificat **Se acceptă** Punctul a fost modificat **Se acceptă** Punctul a fost modificat **Se acceptă** Punctul a fost modificat

		conferirii caracterului de previzibilitate și claritate normelor juridice. Conținutul proiectului urmează a fi definitivat conform prevederilor art. 54 din Legea nr. 100/2017, fiind expus într-o formulă clară şi concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie şi de punctuație. Este de menționat prevederea art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr.100/2017, potrivit căreia verbele se utilizează la timpul prezent. În acest sens, pentru respectarea stilului normativ, în tot textul proiectului verbele utilizate se vor reda la timpul prezent, în acest fel accentuându-se caracterul imperativ al normei. Numerotarea secțiunilor se va realiza în conformitate cu dispozițiile art. 53 alin. (1) din Legea nr. 100/2017.	